

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Engineering – SEMESTER – I & II – EXAMINATION – Summer-2026

Subject Code: 4300013

Date: 29-06-2026

Subject Name: Basic Engineering Drawing and Graphics

Time: 10:30 AM TO 01:30 PM

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of simple calculators and non-programmable scientific calculators are permitted.
5. English version is authentic.

Q.1 (a) Draw the triangle with the help of compass **03**

(અ) કમ્પાસની મદદથી ત્રિકોણ દોરો.

(b) Draw the pentagon of 40 mm by special method. **04**

(બ) વિશિષ્ટ રીત દ્વારા ૪૦ મી.મી. ની બાજુવાળો પંચકોણ દોરો.

(c) A regular hexagon plane of 40 mm sides has a corner in the HP. If surface is inclined at 30° to the HP and the top view of diagonal through the corner which is in the HP is at 45° with the VP. Draw projections. **07**

(ક) ૪૦ મિમી બાજુવાળો નિયમીત હેક્ષાગોન સપાટી HP સાથે 30° નો ખૂણો બનાવીને તેના એક ખૂણા ઉપર ઉભો છે. HP ઉપર રહેલા ખૂણામાથી પસાર થતા વિકર્ણ નો પ્લાન VP સાથે 45° નો ખૂણો બનાવે છે.

OR

(c) X=30 mm and Y=120 mm are the dimensions of a point. Draw a rectangular hyperbola. **07**

(ક) X=૩૦ મીમી અને Y=૧૨૦ મીમી એક બિંદુ ના યામો છે. લંબકોણિય અતિવલય દોરો.

Q.2 (a) Explain chain and parallel dimensioning with sketch. **03**

(અ) શૃંખલા અને સમાંતર માપલેખન આકૃતિસહ સમજાવો.

(b) Draw an ellipse by Oblong Method having major and minor axis are 98 mm and 70 mm respectively. **04**

(બ) મુખ્ય અને ગૌણ ધરી અનુક્રમે ૯૮ મી.મી. અને ૭૦ મી.મી. ધરાવતા લંબચોરસની રીતથી દોરો.

(c) A Circle of 60 mm diameter has its one diameter AB inclined at 60° to the H.P. and the other CD, which is perpendicular to AB, is at 45° to the V.P. Draw its projection. **07**

(ક) એક ૬૦ મિમી વ્યાસનો એક વ્યાસ AB આ.સ.(H.P.) સાથે 60° નો ખૂણો છે. અને બીજો વ્યાસ CD જે AB ને કાટખૂણે છે તે (V.P) સાથે 45° નો ખૂણો બનાવે છે, તો તેના પ્રક્ષેપો દોરો.

OR

- Q.2** (a) Explain Types of Lines with neat sketch used in engineering drawing. **03**
- (અ) નામ નિર્દેશન સાથે એન્જિનિયરિંગ ડ્રોઇંગમાં ઉપયોગમાં લેવાતી રેખાઓના પ્રકાર જણાવો.
- (b) Draw a parabola AB=75 mm and OV=72 mm with the help of tangent method. **04**
- (બ) સ્પર્શક પદ્ધતિની મદદથી પરબોલા AB=75મીમી અને OV=72મીમી દોરો.
- (c) A rectangular mirror PQRS of dimensions 25 mm X 40 mm lies on its smaller side. The mirror surface makes an angle of 60° with perpendicular to V.P and H.P. Draw its projections. **07**
- (ક) ૨૫ મીમી X ૪૦ મીમી માપની એક લંબચોરસ ચકતી PQRS તેની નાની બાજુ પર પડેલી છે. ચકતીની સપાટી V.P ને લંબ થી અને H.P સાથે ૬૦° નો ખૂણો બનાવે છે. તેના પ્રક્ષેપો દોરો.

- Q.3** (a) List any eight drawing instruments. **03**
- (અ) ડ્રોઇંગના કોઇપણ આઠ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટના નામની યાદી બનાવો.
- (b) Construct a regular octagon of 30 mm side using universal circle method. **04**
- (બ) જનરલ રીતની મદદથી ૩૦ મી.મી. બાજુવાળો નિયમિત અષ્ટકોણ દોરો.
- (c) (1) Explain the CAD and state its application. **04**
(2) Explain UCS in brief. **03**
- (ક) (૧) CAD સમજાવો અને તેની ઉપયોગ જણાવો.
(૨) સંક્ષિપ્તમાં UCS સમજાવો.

OR

- Q.3** (a) Explain Use of following instruments. **03**
(A) French curve (B) Drawing Board (C) T-Square.
- (અ) નીચેના સાધનોનો ઉપયોગ સમજાવો.
(A) ફ્રેન્ચ કર્વ (B) ડ્રોઇંગ બોર્ડ (C) T-સ્ક્વેર
- (b) A string is resolved from a square of side 30 mm. The cord is kept taut while untying the cord. Draw a tangent and perpendicular to the curve at any point on the curve. **04**
- (બ) ૩૦ મીમી બાજુવાળા ચોરસ પરથી દોરીને ઉકેલવામાં આવે છે દોરીનો એક આંટો ઉકેલવા માટે દોરીના છેડા P નો બિંદુપથ દોરો. દોરીને ઉકેલતી વખતી દોરીને તાણીને રાખવામાં આવે છે. વક્ર પરના કોઇ એક બિંદુએ વક્રને સ્પર્શક અને લમ્બ દોરો.
- (c) (1) Explain CAD co-ordinate system. **04**
(2) Explain any six 2D commands used in AutoCAD in brief. **03**
- (ક) (૧) CAD કોઓર્ડિનેટ સિસ્ટમ સમજાવો.
(૨) AutoCAD માં ઉપયોગમાં લેવાતા કોઇપણ છ 2D આદેશોને ટૂંકમાં સમજાવો.

- Q.4** (a) Draw isometric view of the drawing as shown in fig-1 and label the necessary dimension. **03**

- (અ) ફિગ.1 મા બતાવ્યા પ્રમાણે ડ્રોઇંગનું આઇસોમેટ્રીક દ્રશ્ય દોરો અને જરૂરી પરિમાણને લેબલ કરો.
- (b) Differentiate between first angle and third angle projection method. **04**
- (બ) પ્રથમ કોણ અને ત્રીજા કોણ પ્રક્ષેપણ પધ્ધતિ વચ્ચે તફાવત લખો.
- (c) A pictorial view of an object is shown in Figure-2. Draw to full size its following views using “First angle projection method.” **07**
 (1) Front view looking from direction “X” (2) Right hand side view
 (3) Top view
- (ક) પ્રથમ કોણિય પ્રક્ષેપણની રીત વાપરી આકૃતિ 2 મા આપેલ ચિત્ર પ્રતિમા માટે પૂરા માપથી નીચે મુજબના દેખાવ દોરો.
 (૧) તીર Xની દીશામાંથી જોઇને સામેનો દેખાવ (૨) જમણી બાજુનો દેખાવ (૩) ઉપરનો દેખાવ.

OR

- Q.4** (a) Divide a line AB 90 mm long in 7 equal parts geometrically. **03**
- (અ) AB 90 mm લાંબી રેખાને 7 સમાન ભાગોમાં ભૌમિતિક રીતે વિભાજિત કરો.
- (b) Draw an Archimedean spiral for 360°. The smallest and largest radii are 10 mm and 70 mm respectively. **04**
- (બ) 360° માટે આર્કિમીડિયન સર્પાકાર દોરો. સૌથી નાની અને સૌથી મોટી ત્રિજ્યા અનુક્રમે 10 mm અને 70 mm છે.
- (c) Draw isometric view of the drawing as shown in fig-3 and label the necessary dimension. **07**
- (ક) ફિગ.3 મા બતાવ્યા પ્રમાણે ડ્રોઇંગનું આઇસોમેટ્રીક દ્રશ્ય દોરો અને જરૂરી પરિમાણને લેબલ કરો.

- Q.5** (a) A distance between end projectors of a line PQ is 50mm.the end P is 10 mm above HP and 20 mm in front of V.P. the other end Q is 70 mm above HP and 50 mm in front of V.P.draw the projections of line PQ and measure the apparent and true inclination. Also find its true value. **03**
- (અ) રેખા PQ ના અંતના પ્રોજેક્ટર વચ્ચેનું અંતર ૪૦ મીમી છે. અંત P એ HP થી ૧૦ મીમી અને VP ની સામે ૨૦ મીમી છે. બીજો છેડો Q HP થી ૬૦ મીમી ઉપર છે અને V.P. ની સામે ૪૦ મીમી છે. રેખા PQ ના અંદાજો દોરો અને દેખીતી અને સાચી ઝોકને માપો. તેની સાચી કિમંત પણ શોધો.
- (b) Draw a title block with Dimension. **04**
- (બ) માપસહિત ટાઇટલ બ્લોક દોરો
- (c) Draw isometric view of the drawing as shown in fig-4 and label the necessary dimension. **07**
- (ક) ફિગ.4 મા બતાવ્યા પ્રમાણે ડ્રોઇંગનું આઇસોમેટ્રીક દ્રશ્ય દોરો અને જરૂરી પરિમાણને લેબલ કરો.

OR

- Q.5** (a) Draw projections of points on a XY line- **03**
- (i) Point A is in H.P. and 30 mm above V.P.
(ii) Point B is 10 mm above H.P. and 25 mm below V.P.
(iii) Point C is 30 mm below H.P. and 40 mm in front of V.P.
- (અ) XY રેખા પર બિંદુઓના અંદાજો દોરો-
- (i) બિંદુ A H.P માં છે. અને V.P ઉપર 30 મીમી.
(ii) બિંદુ B H.P થી 10 mm ઉપર છે. અને 25 મીમી નીચે V.P.
(iii) બિંદુ C H.P થી 30 mm નીચે છે. અને V.P ની સામે 40 મીમી.
- (b) State various rules of Dimensioning in Engineering Drawing. **04**
- (બ) એન્જિનિયરિંગ ડ્રોઇંગમાં પરિમાણના વિવિધ નિયમો જણાવો.
- (c) A pictorial view of an object is shown in Figure-5. Draw to full size its following views using “First angle projection method.” **07**
- (1) Front view looking from direction “X” (2) Right hand side view
(3) Top view
- (ક) પ્રથમ કોણિય પ્રક્ષેપણની રીત વાપરી આકૃતિ 5 મા આપેલ ચિત્ર પ્રતિમા માટે પૂરા માપથી નીચે મુજબના દેખાવ દોરો.
(૧) તીર Xની દીશામાંથી જોઇને સામેનો દેખાવ (૨) જમણી બાજુનો દેખાવ (૩) ઉપરનો દેખાવ.

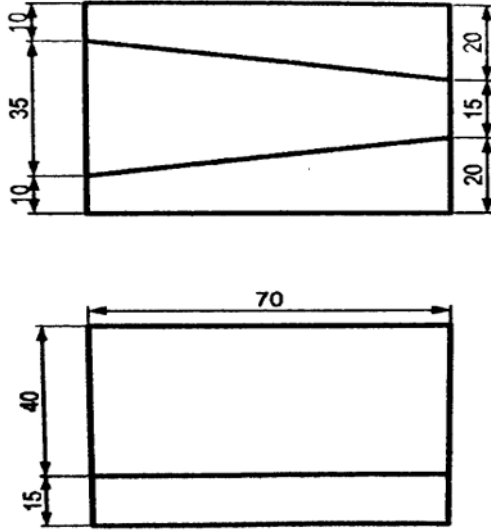

Fig.1

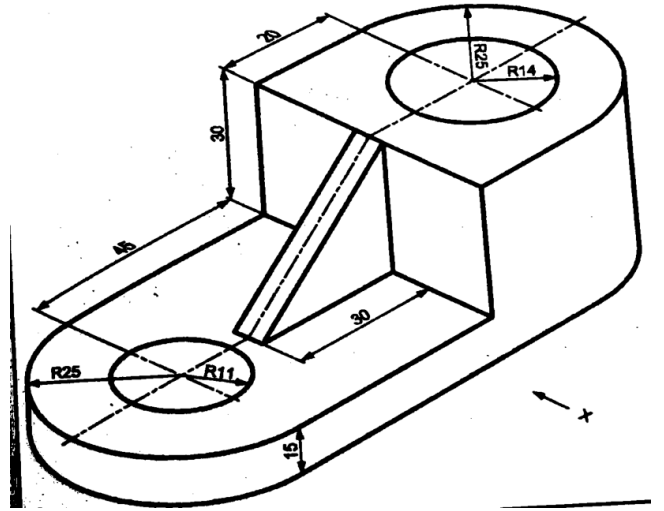

Fig.2

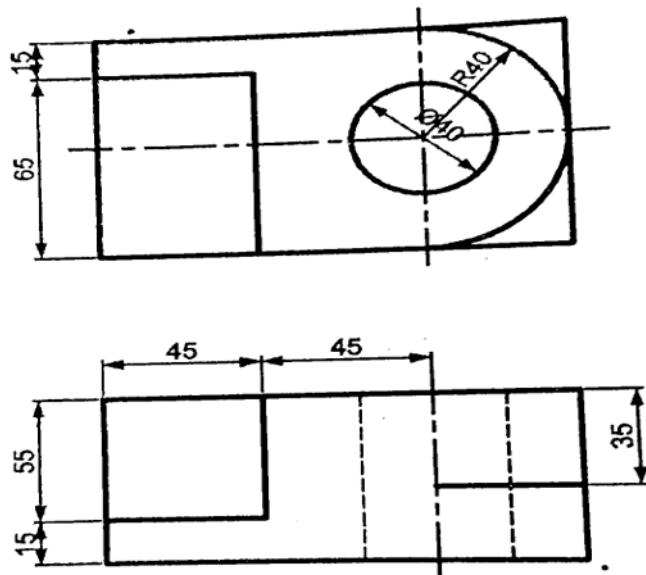

Fig.3

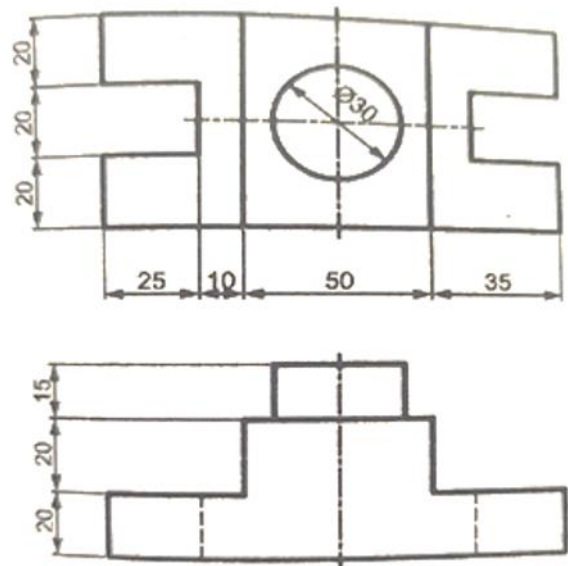

Fig.4

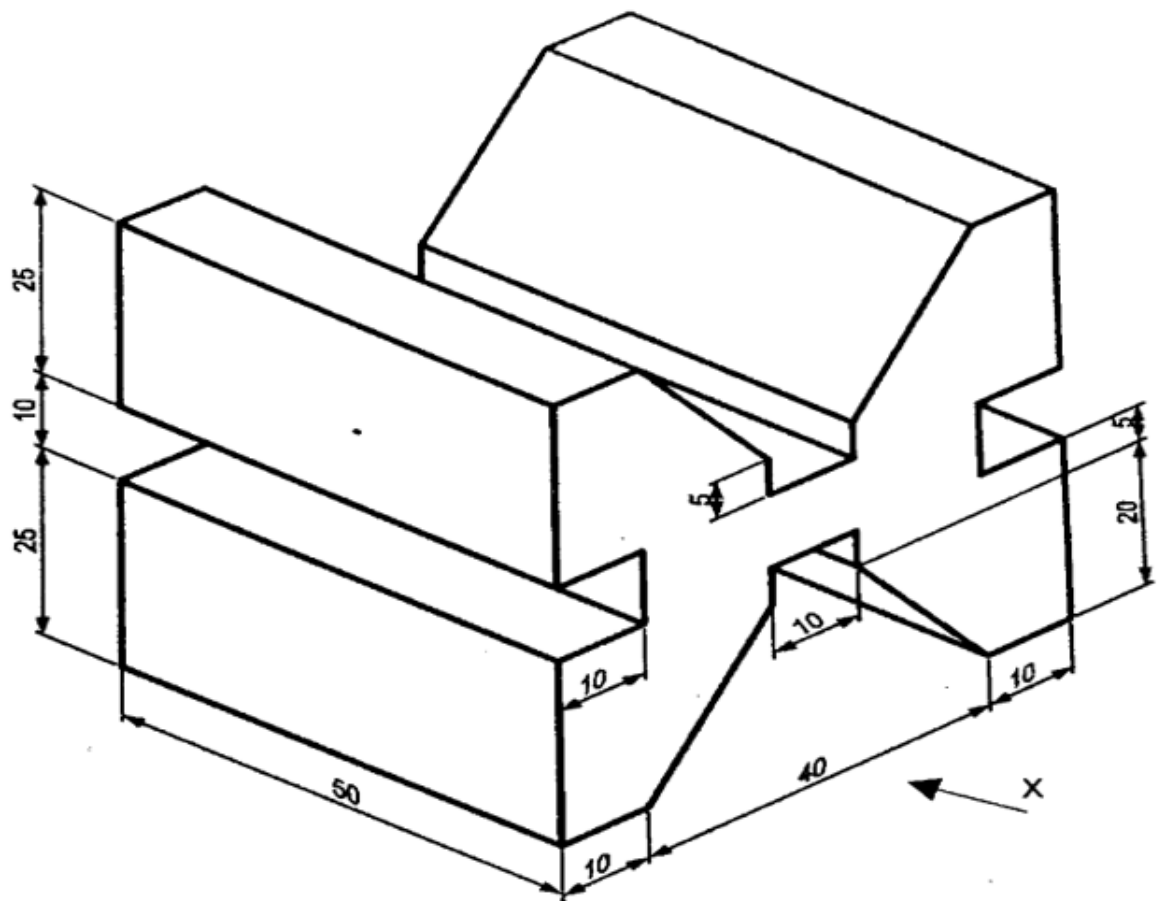

Fig.5
